

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร
หน่วยเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ประโยคเพื่อการสื่อสาร (๑)
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การสื่อสารเพื่อให้ผู้พูดและผู้ฟังมีความเข้าใจตรงกัน ต้องเลือกใช้ประโยคให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารมีหลายชนิด ได้แก่

๑. **ประโยคบอกเล่า** ใช้บอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรู้เรื่อง เช่น

- เด็กกลุ่มหนึ่งยืนอยู่ริมรั้ว
- ลุงบุญเล่านิทานให้เด็ก ๆ ฟัง

๒. **ประโยคปฏิเสธ** ใช้บอกว่าเรื่องราวนั้น ๆ ไม่ใช่ ไม่ต้องการ หรือไม่จริง มักมีคำว่า **ไม่ ไม่ใช่ ไม่ได้** ฯลฯ อยู่ในประโยค เช่น

- ใบหม่อน**ไม่**กลัวจิ้งจก ตุ๊กแก อีกแล้ว
- ลุงบุญ**ไม่ได้**ไปตลาด

๓. **ประโยคคำถาม** ใช้ถามผู้อื่นเมื่อต้องการคำตอบ มักมีคำถามว่า **ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ ทำไม** ฯลฯ เช่น

- เด็ก ๆ ยืนมุงดู**อะไร**
- **ใคร**รู้จักภูเขาบ้าง

๔. **ประโยคแสดงความต้องการ** ใช้บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ มักมีคำว่า **อยาก ต้องการ ประสงค์** ฯลฯ อยู่ด้วย เช่น

- ผม**อยาก**ไปอ่านหนังสือในห้องสมุด
- แต่งอ่อน**ต้องการ**สมุดบันทึก

๕. **ประโยคคำสั่ง** ใช้สั่งให้ผู้อื่นทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือห้ามมิให้ทำก็ได้ เช่น

- **อย่า**แห่รังผึ้ง
- **ห้าม**รังแกสัตว์

๖. **ประโยคขอร้อง** ใช้ขอร้องผู้อื่นให้ทำอย่างใดอย่างหนึ่ง มักมีคำว่า **กรุณา โปรด ช่วย** ฯลฯ อยู่ด้วย เช่น

- ลุงบุญ**กรุณา**เล่าเรื่องสัตว์มีพิษหน่อยนะคะ
- พอใจ**ช่วย**หยิบหนังสือให้ผมหน่อย